

Motion till riksdagen 2007/08:So500

av **Anna König Jerlmyr (m)**

En handlingsplan för mammografiundersökningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en handlingsplan i syfte att säkra mammografiundersökningars kvalitet och tillgänglighet.

Motivering

Varje år får 7 000 kvinnor diagnosen bröstcancer. Det innebär att ungefär var tionde kvinna i Sverige någon gång kommer att få bröstcancer – var tionde kvinna.

I dag erbjuds alla kvinnor i vissa åldrar i hela Sverige att frivilligt få genomgå mammografiundersökning. Landstingen beslutar vilka åldrar som ska inbjudas. Socialstyrelsen rekommenderar landstingen att erbjuda kvinnor i åldrarna 40–74 år mammografiscreening. Det är sedan landstingen som har att besluta om och i vilken omfattning screening ska erbjudas.

Samtidigt som kvinnor också uppmanas till självundersökningen en gång i månaden är det av stor vikt att de kvinnor som upptäcker felaktigheter eller känner oro snabbt kan komma till en läkare.

Grundpelaren i bröstdiagnostik är ”trippeldiagnostiken”, d v s att läkaren känner igenom eller palperar bröstet, att man utför bilddiagnostik d v s mammografi och eventuellt ultraljud samt nålbiopsi för vävnadsdiagnostik. Trippeldiagnostik är en mycket säker och väl beprövad metod för att upptäcka bröstcancer.

Mammografiundersökningar är viktigt eftersom man har en större möjlighet att upptäcka tumören i ett tidigare stadium än någon annan undersökningsmetod. Att överlevnaden förbättras avsevärt om tumören upptäcks tidigt är också visat i en mängd studier. Av 100 kvinnor med bröstcancer upptäcks mellan 75 och 90 vid mammografiundersökning. För kvinnor som väljer att

Fel! Okänt namn på

delta i mammografiscreening minskar dödligheten med i genomsnitt 30 procent.

Den senaste tiden har det framkommit oroväckande signaler om att bristen på mammografispecialister lett till att Socialstyrelsens rekommendationer inte följs. Läkarbristen innebär också att allt färre kvinnor får sina provresultat bedömda av två läkare, vilket är en garant för kvalitet. Därför bör det snarast sättas in resurser och krav på att till exempel alla läkare som utbildas till röntgenläkare ska genomgå obligatorisk mammografiundervisning på minst sex veckor. Krav bör också införas på att Socialstyrelsen enbart godkänner röntgenspecialister som fullgjort mammografiutbildning.

Regeringen bör snarast verka för framtagandet av en handlingsplan i syfte att öka andelen mammografispecialister. Därutöver är det minst lika viktigt att skapa uppföljningsverktyg och införa kvalitetsgranskning för att säkerställa att Socialstyrelsens rekommendationer verkligen efterlevs.

Risken finns annars att mammografiundersökningar om ett par år inte kommer att kunna erbjudas på många håll i Sverige. Det vore givetvis förödande, inte bara för de kvinnor som drabbas utan också för deras anhöriga, bekanta och vänner som också drabbas när en kvinna insjuknar i bröstcancer. Låt oss därför anstränga oss till det yttersta för att fler kvinnor ska få sin cancer upptäckt i tid och att de genom effektiv och kvalitetsmässig hjälp får möjlighet att överleva.

Stockholm den 4 oktober 2007

Anna König Jerlmyr (m)